

آیا روش کنونی امتحانات و کنکور صحیح است؟

از احمد مدن پور عضو هیئت مدیره و سرپرست امور تربیتی گروه فرهنگی هدف

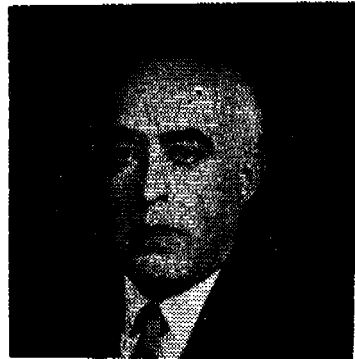
امتحانات معنای خود را از دست داده است

بحث اجتماعی این شماره ما بدنبال شماره قبل موضوع امتحانات و کنکور دانشگاههاست و در بحث این هفته آقایان: احمد مدن پور سرپرست امور تربیتی گروه فرهنگی هدف، غلامعلی سیروس نویسنده کیان فروزش دانشجوی دانشکده علوم ارتباطات و چند نفر از دانش آموزان شرکت کرده اند.

شاگردان کلاسها آنقدر
زیادند که معلمها تا آخر
سال آنها را نمیشناسند

آقای مدن پور

عضو هیات مدیره گروه فرهنگی و سرپرست امور تربیتی مدارس هدف :

بنظر من امتحان در مدارس معنی اصلی خود را از دست داده است در حالی که امتحان وقتی صورت حقیقی خود را نشان می دهد که اول، کار

اساسی انجام شود و برای ارزشیابی از آن کار امتحان به عمل آید و نتیجه گرفته شود - در حال حاضر، از ابتداء سال تحصیلی معلم با بیش از شصت نفر دانش آموز در يك کلاس مشغول تدریس میگردند هنوز نام دانش آموز را در مدت دو ماه نشناخته و میبایست از درس را بجای نرسانده که باید با چند سؤال ساده و فرصت کم دانش آموز را ظاهرا امتحان کند و چون مقررات او را موظف نموده هر چه زودتر نتیجه امتحان به نظر اولیاء دانش آموز برسد بدون تردید هم دانش آموز بایستی دقتی برای

گرفتن نمره و هم معلم با عجله تمام نتیجه را به سازمان مدرسه خواهد داد در این جا باید قضاوت کرد که باین ترتیب نمره داده شده و درس یاد گرفتند یا هم تطبیق نمیکنند !

اغلب ملاحظه شده است در امتحانات میان سال شاگرد در درسی نمره شازده گرفته در حالی که در امتحان آخر سال در همان درس نمره پنج گرفته است . این خود یکی از معایب چنین طرز امتحان است که همیشه بچشم میخورد .

بعلاوه غالباً مشاهده میشود که صدی هشتاد دانش آموزان مدارس فقط به خواندن همان مطالب از کتاب درسی قناعت می کنند و استنادات صدی بیست دانش آموزان به مطالعات عمیق و خارج کتاب میپردازند در حالی که همه باید به فرا گرفتن برنامه های عمیق تری به پردازند ولی متاسفم که باید عرض کنم معلمین محترم ما در برابر مسئولیتی که برای تمام کردن برنامه دارند فرصت کافی ندارند تا دانش آموزان را به مطالعات عمیق تری راهنمایی نمایند . به تجربه ملاحظه می شود که روز بروز معلومات دانش آموزان سطحی تر میشود برای آنکه فقط سعی میکنند از امتحانی که گفته شد قبول شوند چنانچه در اغلب مسابقات و کنکور ها اگر سوالات از حدود برنامه کلاسی کمی خارج باشد از جواب دادن عاجز میمانند بهترین نمونه مسابقاتی است که در تلویزیون و یا رادیو گذاشته میشود که حتی از پاسخ به یک سوال عاجز میشوند .

حال ببینیم چه باید کرد تا امتحان بصورت صحیح عمل شود ؟

اگر بخواهیم نتیجه مفیدتری بدست آوریم باید سعی کنیم در برابر مسئولیت معلم وسایل ممکن را فراهم کنیم . سعی کنیم تعداد دانش آموز را در هر کلاس به حدی برسانیم که معلم قدرت رسیدگی

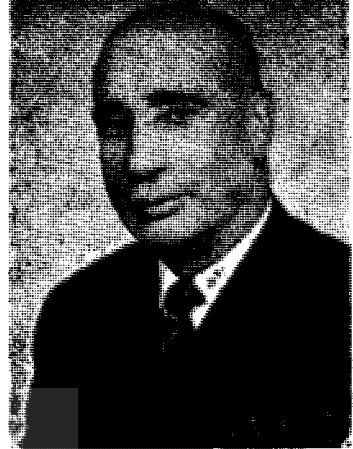
به آنان را داشته باشدو بتواند آنها را از لحاظ روحی و روانی خوب بشناسد در افکار و روحیه آنان به خوبی وارد شود و لاقابل در هفته در یک کلاس از سی ساعت درس پانزده ساعت با شاگرد سرو کار داشته باشد نه آنکه هفتاد دو ساعت یا کمی بیشتر با دانش آموز تماس بگیرد از طرف دیگر هر روز باید امتحان به عمل آید یعنی سئوالاتی که در کلاس از دانش آموزان می شود جامع و کامل باشد و معلم استنباط کند که بطور عمیق و دقیق همه مطالعه کافی کرده اند

اما درباره امتحانات کنکور دانشگاه و دانشکده ها که در چندسال اخیر به صورت تست و با کامپیوتر نتیجه گیری می شود . با تجربه ای که دارم و در عمل هم ملاحظه شده است دانش آموزانی که در امتحانات ششم متوسطه امید قبولی در آنان کم بوده در کنکور قبول شده اند به قول اغلب دانش آموزان و شاید معلمانی که وارد هستند امتحانات تستی را برای موفقیت بیش از پنجاه درصد شرکت کنندگان شانس میدانند .

در حالیکه دانش آموز دیگری که فکر میکند و در جواب دادن تردید میکند و از دیگری عقب میماند و موفقیت پیدا نمیکنند .

از طرف دیگر در سراسر امتحانات تستی شاید بیشتر استادان ، پیشنهادات بهتری داشته باشند تا بتوانند برای دانشگاه شاگردان باسوادتری را انتخاب نمایند و همچنین اغلب استادان از کم مایه بودن دانشجویان ناراحت هستند و استاد میفرمایند که از دبیرستان سرسری قبول شده اند و راه به دانشگاه پیدا کرده اند .

مشکلات خیلی زیاد است ولی بنظر من معلمین دبیران و استادان دست اندرکارند که میتوانند برای رفع و یا حداقل تخفیف مشکلی بنام امتحانات راه بهتری عرضه نمایند .

از غلامعلی سیروس «نویسنده»

شیوه امتحانات باید عوض شود

هم جریان و پایان می‌یابند. بدون تردید شما اخبار ترحم‌انگیز خودکشیهای ناشی از جنگ امتحانات را همه ساله در ستون سوانح جرائد خوانده‌اید. در هر حال عقیده من این است که شیوه امتحانات باید عوض شود و نظام منطقی‌تری جانشین این ریسکهای الایختی گردد تا بسیاری آنها از آسیاب بیفتد.

زمان نیست و مخصوصا سرمایم های علمی امتحان دهندگان در جریان این آزمایشها بکار انداخته نمیشوند اینک افراد مورد امتحان برگه برنده خود را غالبا در خارج از حیز معاملات خود جستجو میکنند و امید صد در صد به ذخایر علمی خود ندارند.

اینگونه امتحانات معمولا یا جنب اعصاب و دغدغه خاطر آغاز میشوند و یا جنگ اعصاب

بزم اینجانب در آزمایشهای علمی و کلاسیک مجموعه بلوغ علمی دانش آموزان در زمینه هر رشته باید در ترازوی سنجش و امتحان قرار بگیرد. استراتژی امتحانات باید در امتحان دهندگان اعتماد بنفس و استقلال شخصیت بوجود آورد و از نفوذ اندیشه‌های ناروا و هر آینه مکر و تقلب بر فضای وجدان امتحان دهندگان مانع شود و راه غرور و تفحص و جستجوی جواب سئوالات امتحانی را از طریق تجسس شروع علمی بروی آنان نبندد.

عدم موفقیت یا کامیابی در امتحانات علمی باید واقعا معرف اصل حقیقت باشد، و شانس و تصادف یا جلادتها و تشبیهات ناروا و غیر مناسب در سرنوشت امحان اثری نگذارد.

تا جائیکه من آگاهی دارم راه و رسم امتحانات در نظام آموزشی ما مناسب طبع

از کیان - فروش

دانشجوی دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی

فارسائی‌های اصلی امتحانات

تعدادی از فارسائی‌های اصلی امتحانات را می‌شناسیم:

- تعداد کافی و لازم آموزگار وجود ندارد.
- معلم باسواد و تعالیم یافته کم است.
- روشهای تدریس حساب شده‌اند و کتابها فاقد ارزش و محتوا هستند.

بحث اجتماعی

● شهریار مهران:

سوالات در مجموع و بالخصوص در قسمتهای هوش و ادبیات خوب و مناسب طرح شده بود. و آنها سوالات فیزیک و شیمی نسبت به معلومات داوطلبان سخت و دشوار مینمود.

● علی نصر اصفهانی:

اعتقاد دارم که باید تریبی اتخاذ نمایند تا تعداد بیشتری دانشجو در دانشگاهها پذیرفته شوند و اما سوالات امتحانات ورودی آسان راحت و آسان بود و از نحوه کنکور راضی هستم.

● علی اکبر بسطامی:

(اهل شهرستان) بنظر من ، مدت برای پاسخ به سوالات هر امتحان کم بود و سوالات ریاضیات هم مشکل بنظر میرسید و سوالات زبان خارجه هم گرامری نبود و لغات مشکل در آن وجود داشت و در کلیات نحوه برگزاری امتحانات و بخصوص هوای محل کنکور مناسب بود.

● احمد جمالی:

اگر کمی فرصت برای پاسخ به سوالات بخصوص در مورد هوش و ریاضیات را اشکال کار بدانم ، در کلیات سوالات دیگر چندان سخت نبود و تنظیم آن نیز مناسب بود ، بالخصوص رفتار مساعد و مناسب مراقبین و ممتحنین هم به فضای امتحان جلوه خاصی داده بود.

با داشتن اینچه فقط سه عامل معلم ، کتاب و دانش آموز در امر آموزش مطرح نیستند و عوامل مهم دیگری به این سه شکل میدهند و هر يك را بکار می گیرند ، نقص امتحانات روشن میشود. در وهله اول باید گفت معلمی صرفاً يك هنر ذاتی نیست ، باید درسش را خواند، باید سواد درس دادن پیدا کرد و در آن متخصص شد. کار معلم به همین جا ختم نمی شود او باید هر روز با پیشرفت های جدید علوم آشنا شود و بر معلومات خود بیفزاید تا یارای مقابله به سوالات کودک کنجکاو را داشته باشد.

کتاب و جزوات را اصلاح کنید

از: زیبا نصیر اوغلی دانشجوی موسسه عالی علوم سیاسی و امور حزبی

برای بهبود وضع امتحان در ایران باید بجای معلمین و استادان بی حوصله و کم تخصص از افرادی استفاده شود که در کارشان بصیر و مطلعند و از دل و جان میخواهند که شاگردان و دانشجویان درس را خوب بفهمند و فرا گیرند و بطور اجمال معلم اعم از دبیر و استاد باید اهل بحث و فحص باشند و درس را خوب بفهمند تا بتواند خوب هم امتحان بدهد. بنابراین وقتی معلم و استاد درس را خوب تفهیم و در ضمن سال از شاگرد سوال کردند ، امتحان از صورت مساله و مشکل کنونی خارج میشود مورد دیگر مربوط به کتب و جزوات موجود است و تا آنجا که من دیده ام ، و بفرم میرسد ، کتابها و جزوه های کنونی آنقدر که جنبه کمکی و مطالعه دارند ، نقش درسی ندارند و لازمست در آنها تجدید نظر شود زیرا آنها معلومات ساز نیستند و فقط محفوظات شاگردان را افزون میسازند و محصلین و دانشجویان فقط برای نمره گرفتن ناچار به فرا گرفتن آنها هستند.

چند نظر در باره امتحانات ورودی دانشگاه

برای اطلاع از نحوه و نوع سوالات ورودی دانشگاه تهران با چند نفر از جوانان شهرستانی و اهل تهران صحبت شد و خلاصه نظریات آنها چنین است :

کرده‌ام صدی هشتاد خانواده‌ها دلسوز هستند و می‌خواهند بچه‌هایشان خوب شوند ولی ناوارد هستند - مثلا پدر کار میکند و همه امکانات تحصیلی را هم برای بچه‌اش درست میکند و فکر میکند وظیفه‌اش تمام شده است و حتی يك بار هم به مدرسه او نمی‌رود، بنا بر این باید چنین اولیایی را وادار به حضور در مدرسه برای اطلاع از سرنوشت فرزندش نمود - و اما با توجه به اختلافات خانواده‌ها میتوان نتیجه گرفت که معلم و استاد بیشتر الگوی شاگرد است تا پدر و مادر، چه بسیار دیده شده که محصلین بیشتر رشته های معلمین خود را انتخاب می‌کنند تا کار پدر و مادر خویش را - در گذشته هر بچه می‌خواست کار پدرش را داشته باشد در حالی که دنیای امروز و تحولات کنونی موارد دیگری را بوجود آورده است و در این میان دیگر مادری که فقط راه نانوائی و قصابی را بلد است چطور میتواند در کار فرزندش دخالت کند؟

معلمان درآشنا

آقای احمد مدن پور : باید در مدارس ساعات تدریس معلمین محبوب را کم کرد تا بتوانند برای بچه‌ها صحبت کنند براساس تجاربی که دارم اغلب اولیا سئوالات و جداول روان شناسان مدارس را دروغ پاسخ میدهند بنابراین فقط تیرم مشاور مشکل را حل نمیکند و باید از معلمان درآشنا در این مورد استفاده کرد.

آقای دکتر قاسم قاضی : باید توجه داشت در کشور ما کار مشاور همیشه با اشکال مواجه است من مخالف پند و موعظه به شاگردان هستم - زیرا نوجوان و جوان از نصیحت خوش نمی‌آید.

آقای احمد مدن پور : پیشنهاد میکنم برای آگاهی بیشتر از مشکلات مدارس ، تعدادی از معلمین و دبیران را نیز به جلسات دعوت نمایم.

نماینده مجله مکتب مام : پیشنهاد خوبی است عمل خواهد شد.

دردهای اجتماعی

آقای مسلم عظیمی : در اظهار نظرها باید فقط افکار خودمان را بیان نکنیم ، بلکه دردهای اجتماعی بحث شود - معلم قدیم همه بچه‌ها را بچه خودش میدانست در

۱ - خطرات ، صدمات و مضار مواد مخدر با توجه به سطح معلومات دانش آموزان در کتب دبستانی و دبیرستانی برای دانش آموزان روشن گردد.

۲ - تعلیم و تربیت هیچ ملتی نباید عینا در ایران مورد تقلید قرار گیرد بلکه لازمست تعلیم و تربیت ممالک پیشرفته مطالعه و با تلفیق موارد خاص آن باسنتهای ایران ، تعلیم و تربیت صحیح و متناسب با مقتضیات و احتیاجات مملکت تهیه و تنظیم و مورد استفاد قرار گیرد.

۳ - خانواده‌ها با اصول تعلیم و تربیت جدید آشنا شوند.

«سه مورد فوق‌الذکر جمعا قطعنامه میزگرد «مکتب‌مام» را تشکیل میدهند که بنا به تصمیم کلیه شرکت کنندگان در جلسه جهت اطلاع و اتخاذ تصمیم به وزارت آموزش و پرورش ارسال گردید»

حالی که اکثر مربیان امروز اینطور اندیشه‌ای ندارند.

در شرایط فعلی معلمین ، اولیاء را مقصر نابسامانی های تحصیلی میدانند و پدران و مادران هم مربیان و دبیران و معلمین را ، بنظر من هردو اشتباه میکنند و این خلاء را کسانی باید پر کنند که دید اجتماعی دارند ، من میپرسم مدرسه‌ای که وسیله ندارد چطور میخواهد از فرزندان ما استعدادیابی کند. خلاصه مطلب ما گرفتار افکار پوسیده برخی از پدران و مادران هستیم و نیز اسیر معلمان جوان و کار را باید از بنیاد و پایه شروع کرد.

پایان جلسه :

پس از دو ساعت و نیم بحث و گفت و شنود ، در ساعت هفت و نیم بعد از ظهر دوحین میزگرد مکتب مام با صدور يك قطعنامه خاتمه یافت.